

KUDY VEDE BOŽÍ CESTA V PÍSMECH?

Převod materiálu

Tomáš Trusina (s použitím příprav Pavla Janošíka)

Pořadí v lekci

21

1. MOTIVACNÍ UVEDENÍ DO PŘÍBĚHU:

a) Co pomůže abychom nezkreslili evangelium?

Zahrajte si s dětmi několikrát "tichou poštu". Posílejte delší vety, aby došlo zaručeně ke zkomolení. Nakonec můžete poslat i vyznavařskou vetu, například: "Utrpení těch, kdo vyprávějí o Boží lásce, neznámá, že nemají pravdu." Upozorníte děti, že zkomolení, když muž dochází, není jen výsledek hry, ale dochází k němu vždy, když lidé předávají to, co je pro ně důležité - včetně víry. čím víc lidí s rozdílnými zkušenostmi předává - o to větší je i zkomolení.

Proto potřebujeme "návod", který přesněji "mřítko toho, co slyšíme a vyprávíme" - a tím jsou pro nás Písma

b) Pro Teofila:

TEOFIL: Lukáši, proč musíme v našem shromáždění vždycky číst z Tóry a Proroků? Občas tomu nerozumím. Takové příběhy ze starých dob... Mně by bohatě stačilo jen vyprávění o Ježíši. Navíc se každou chvíli někdo od nás ze sboru hádá o ta "svatá Písma" se sousedy ze synagogy - a je z toho akorát ostuda. Nestačilo by nám třeba jen tvoje vyprávění o Ježíši? Nebo si občas přečíst Pavlovy dopisy?

LUKÁŠ: At je to jak chce, s židy ze synagogy máme společnou bibli. Mojžíše a Proroky. A i když se vždycky neshodnem, přece je potřebujeme číst. Víš, tobě to možná připadá divné, ale bez těch starých příběhů o Josefovi, Mojžíšovi, Davidovi či Jeremiášovi bych nebyl schopný ani napsat nic pořádného ani o Ježíšovi. A ty by sis Ježíše už dávno představoval úplně špatně. Jako nějakého divotvorce nebo supermana nebo slavného kouzelníka...

Motivace najíždí na linii "Proč Starý zákon a jaký k němu mít vztah?", kterou chceme v převyprávění sledovat. Můžete se v návazání na Teofilovu otázku dále zeptat, jestli si někdy přály, aby byl Ježíš podobný nějakému hrdinovi ze současných filmů, knížek, komiksů... Mohlo by to nějak Ježíšovi v příběhu zkusit, zkomolit?

c) "historizující":

Pomůže připomenout a pochopit, že tu jako křesťané nejsme znehonic, že víra má své kořeny a zvěstování svou "historii". Tesalonika je v tomto bodě inspirativní moment vzhledem k našim dějinám.

- pro mladší šk. věk:

Už vás napadlo, jak se vyprávění o Ježíši Kristu až k nám, do naší země (potažmo našeho města, vesnice)?

- pro střední a starší šk. věk:

Slyšeli jste o Cyrilovi a Metoděvi? Pokud říkáte, že jsou to postavy z našich dějin, máte pravdu. Byli tak významní, že mají svůj svátek i v našem kalendáři - 5. července - a ten den bývá dokonce volno. čím jsou důležité? Cyril a Metoděj k nám přišli v 9. století, aby zde šířili křesťanskou víru. Byli to řekové, ale znali slovanský jazyk. A přišli ze Solun nebo Tesaloniky. Z té Tesaloniky, kam se na své cestě s evangeliem dostal apoštol Pavel

2. Poznámky k textu a jeho katechetickému využití

- **v Tesalonice začal Pavel kázat v synagóze** - to byl jeho nejčastější způsob navázání kontaktu s lidmi v každém novém přisobišti (Sk 9,20; 13, 5.14; 14,1; 17,10.17; 18,4; 19,8). Nepřeskakuje společenství, jemuž je zaslíben Mesiáš. Ohlas a zázemí však čast nalezl spíše u spíše bohabojných sympatizantů s židovstvím (Jásona), než u žádných plně židovské obce.

- **o konfliktech v Tesalonice** píše i apoštol Pavel v 1. listu Tesalonickém. Zatímco zde je jako důvod konfliktu mezi židy a křesťany uvedeno samo kázání pohanům (1Te 2,14-16), ve vyprávění Skutků 17,1-9 je spojeno s jiným motivem: výkladem Písma (tj. SZ), podle něž se Boží cesta v Písmech ukazuje ve svědectví trpících svůdků. Toto téma (jako výklad SZ i jako zdroj pohoršujících konfliktů) najdeme u Pavla především v 1. listu Korintským: 1,18-25 (zvl. 22-23) a 15, 1nn (srvn. opakující se formuli "podle Písem"). Podle Lukáše se ozývá už na cestě do Korintu.

- **otevírání Písem** - v synagoze Pavel zvstává podobně jako učitelé (Sk 13, 1) nebo už Ježíš v Nazaretě (Lk 4,16nn). Tóra a proroky "otevívá" jako živý a přítomný text v jeho osvobodivé podobě. Vzkříšený Pán (srvn. Lk 24,32) a Pavel se teprve činí jako jeho svědek.

- **v Beroji** potkal Pavel posluchače „ochotnější“ - dosl. uznalé. Projevili větší vznešenost ducha. Projevuje se to pravým písmáctvím. Nepřijímají nekriticky apoštolův výklad Písem. Ochotně s ním ujdou kus cesty, ale přítom jsou mu vyrovnanými partnery. Berojští jsou pro protestanty inspirací k zakotvení v Písmu a důraz na biblickou orientaci sboru.

- **svědectví trpících ve SZ** - "mesiáš musel trpět" (17,3) odkazuje k tradici trpících služebníků Hospodinovy vůle uprostřed Izraele. Boží lid staré smlouvy vyznává, že nejautentičtější způsob Božího záměru svědkové odmítnutí, pronásledování, nebo přímo osočování jako nepřátelé Božího lidu (nenáviděný Josef, odmítnutý Mojžíš, pronásledovaný pomazaný David, odmítnutý Eliáš, umlčovaný prorok Jeremiáš, trpící služebník Hospodinův u Izaiáše). Vzkříšení trpícího Ježíše pak nasvědčuje a podtrhuje právě tuto linii Písem. Na ni navazují novozákonní svědkové, když interpretují význam Ježíšova utrpení a zadržují ho právě do řady nepochopených a zavrhaných svědků Hospodinových.

Ale právě tato linie provokuje. Pozor! nejen uprostřed lidu staré smlouvy - ale zrovna tak uprostřed lidu nové smlouvy.

- **napětí ve vztahu k místním úřadům** - napětí "vroucné" vyvolává posléze napětí se státní mocí - což se v této části Skutků opakuje. Problém Lukáš nechá "rozlousknout" místodržícího Galie v Korintě (Sk 18, viz úloha 24). Svým vyprávěním chce církvi i případným členům z řad římských úředníků ukázat, že existence křesťanů sice vyvolává konflikty, jejichž původcem však nejsou oni sami, ale ti, kteří je veřejně osočují, tedy Židé. Své adresáty a veřejně známé křesťanské představitele (jako byl Jáson) Lukáš zároveň povzbuzuje k vytrvalosti a nefanatickému přístupu k nepřátelsky naladěnému okolí (viz i 1Te 5,15).

- **pravým králem je Ježíš** (17,7) - vyznání víry má svůj politický dosah a nelze tomu zabránit. I v tomto případě platí, že "králem" je právě onen "provokativní a nepřijatelný" mesiáš. I když křesťané neplánují ohrožit postavení římského císaře, neznamená to, že toto vyznání lze zamlčet. Naráží a bude narážet zejména tam, kde si světská moc osobuje větší pravomoc, než jí náleží. A křesťané mají být připraveni na to, že jim to bude opakovaně připomínáno nepřijemnosti.

3. FORMULACE TÉMATU

Jako společenství víry potřebujeme "nápovědu", či přesněji "motto toho, co slyšíme a vypravíme"- a tím jsou pro nás Písma. Nepřestáváme číst Písma, i když to vede k provokujícímu pojetí víry.

Problém je, když někdo řekne, "já už správné motto mám a znám", pak dochází ke konfliktům (Tesalonika). Když motto uznáváme, společně hledáme, diskutujeme, sdílíme se o objevené a máme z toho radost (Beroa). A pak nás nezarazí ani posměch a protivensství.

4. VYKLADAŠKÁ A KATECHETICKÁ ÚSKALÍ

- **židé přístupní a nepřístupní** - Lukášovo evangelium zachycuje stupňované odmítání Ježíše Krista jeho vlastním lidem (od Lk 4,24- 29 po Lk 23,13-13) a ve Skutcích je protikřesťanský postoj židů trvalým tématem (5,33; 7,54nn; 13,45.50; 14,2-5; 17,5-8; 17,13; 18, 6.12n aj.). Ani Lukáš natožpak v Pavel nevnímali ovšem židovství jako „jiné náboženství“. Křesťané doby Skutků se - byť vyloučení ze synagogy - cítili jako oprávnění dědicové SŽního poselství a nepřestávají o to se židy vést "spor nad Písmem".

Lukáš ve Skutcích vyznává, že odmítání vnějších Božích svdků je pro vyvolený lid přiznané už v Tóře a prorocích (viz Štěpánovu řeč ve Sk 7, 25.35.51-53).

Ostrost jeho kritiky nás nesmí ovšem vést k antisemitismu ani nadřazenosti. I reformátoři mluvili např. o ?ímu a papeži jako antikristovi - a my jsme dnes schopni se s katolíky vidět na jedné křesťanské lodi. Jestliže došlo k úplnému oddělení církve od synagogy, není to zaviněno těmi, které Lukáš líčí jako protivníky zvestování evangelia, ale spíše poměry v církvi poté, co bylo křesťanství uznáno jako oficiální náboženství.

- **provokativnost zvěsti o trpícím mesiáši** není "odbytým problémem" mezi synagogou a církví - ale živou otázkou uprostřed církve samé. Vyzývání moci a touha po společenském uplatnění - ale i souhlasné spojování víry a "životní pohody" - ukazuje, jak se i církev Kristova starozákonním důrazem i NZ svědectví o trpícím mesiáši vzdaluje nebo rovnou protiví.

5. OSNOVY VYPRÁVNÍ

a) poznámky a osnova pro mladší školní věk:

I. *Motivace podle a) popř. b)*

II. Pavel vykládá Starý zákon v Tesalonice

III. Jáson obžalován z pobuřování a jeho propuštění

IV. Židovská obec v Beroji přijímá Pavla vstřícněji

V. Závěr nad pracovním listem

b) poznámky a osnova pro střední a starší školní věk:

I. *Motivace podle b)*

II. Pavel působí v Tesalonice tím, jak otevírá poselství Starého zákona

III. Pavlovo kázání oslovuje

IV. Jáson u úřadu obžalován z pobuřování

V. V Beroji p?ijímají Pavla vst?ícn? a ?tou s ním Písmo

VI. Kudy vede Boží cesta v Písmu a k nám

6. METODICKÉ POKYNY K PRACOVNÍMU LISTU ZDE?KA ŠORMA

- viz komentář u pracovního listu

7. LITURGICKÝ RÁMEC (vstup, písn?)

Vstup: K tob?, Hospodine, duše své pozdvihuji, Bože m?j, v tob? nad?ji skládám, nech nejsem zahanben, aby se neradovali nep?átele moji nade mnou. Rozpome? se na slitování svá, Hospodine, a na milosrdenství svá, kteráž jsou od v?k?. AMEN (Ž 25,1nn)

Písn?: Z p?et?žkého k?íže (EZD 695); Jd?te po všem sv?t? (BTS 86); P?ij? již, p?ij? Duchu Stvo?iteli (BTS 34, S 278, NP 6); Aj, Pán kraluje (EZ 353); M?j Pán všechny svolá (NP 2, BTS 92, S 193); V nebi je tr?n (NP 60, S 360); Volný jsem (NP 78, S 375); Má duše Boha velebí (NP 84, BTS 29, S 176); Pán B?h je síla má (EZ 182, BTS 42); Svobodu nám dá (NP 63, S 317)

8. VYPRÁV?NÍ A NÁPADY PRO P?EDŠKOLNÍ V?K

P?evypráv?ní není ur?eno k doslovnému ?tení, zkuste ho ješt? konkretizovat. S d?tmi ur?it? za?n?te hrou na "tichou poštu". Nezapome?te na v?tu "Utrpení t?ch, kdo vypráv?jí o Boží lásce, neznamená, že nemají pravdu." viz Motivace a)

Když se vypráví o Pánu Bohu a o Ježíši, dochází k mnoha nedorozum?ním. Lidé to po ?ase pletou jako my p ?i tiché pošty.

Když apoštol Pavel vypráví o Ježíši - hledí to neplést. Nekomolit. Proto Ježíše p?iřovnává k postavám, které v jeho bibli mnoho trp?ly. Vzpomenete si na n?koho? Co t?eba Josef, kterého jeho brat?i zavrhl? Takových postav je v bibli víc (*malý David, proroci, služebník Hospodin? - upravit podle toho, co d?ti p?ípadn? znají*). Trp?ly a p?esto splnily sv?j úkol.

Pavel p?ijde do m?sta Tesaloniky. Vypráví - víte podle ?eho poznáme, že nás má B?h rád? Podle toho, že Ježíš také trp?l, že ho nem?li rádi - ale on p?esto pomáhal.

V Tesalonice se to n?kterým moc líbí. Ale jiní na Pavla k?i?í - ?íkáš to špatn?! Tak to v bibli není! B?h je mocný a dop?ává úspěch a slávu! Kdo mu v??í, tomu se všechno povede! My známe bibli líp než ty! Urážíš Pána Boha! Po?ád dokola to opakovali - i na ulici, kdž Pavla potkali. My známe bibli líp než ty! Urážíš Pána Boha! A dokonce takhle za?li urážet i rodinu, u které se Pavlovi p?átele scházeli.

A tak šel Pavel dál - do dalšího m?sta, do Beroje. I tam vypráví - víte podle ?eho poznáme, že nás má B?h rád? Podle toho, že Ježíš také trp?l, že ho nem?li rádi - ale on p?esto pomáhal.

Tam se zaradovali! B?h nás má rád! A Pavel bere vážn? m??ítka jako my - p?íbh?hy Josefa, Mojžíše, Davida a prorok? A objevovali nové a nové p?íbh?hy o tom, jak Boží vysvobození p?icházelo práv? skrze lidi, kterým se v Izraeli posmívali, nadávali, které odmítali.

Berojští u?edníci d?kovali - díky za Ježíše - te? už víme, že utrpení t?ch, kdo vypráv?jí o Boží lásce neznamená, že nemají pravdu.

Z Tesaloniky p?išli lidé, kte?í se zlobili na Pavla. I v Beroji na n?j za?ali nadávat a vyhrožovat mu: Tak to v bibli není! My známe bibli líp než on! Uráží Pána Boha!

Ale Berojští se nezalekli. Nenechali si vzít radost. A Pavlovi ?ekli - jdi jinam, a? ti neublíží. My to jejich nadávání klidn? vydržíme. A tob?, Pavle, moc d?kujeme. Otev?el jsi nám naši starou známou bibli - a pomohl najít opravdu d?ležit? p?íb?hy. Te? už víme, že utrpení t?ch, kdo vypráv?jí o Boží lásce, neznamená, že nemají pravdu.

9. VYPRÁV?NÍ PRO ST?EDNÍ ŠKOLNÍ V?K

I. MOTIVACE

M?žete navázat na motivaci b) Pro Teofila.

II. PAVEL OTVÍRÁ PÍSMO

Dalším místem, kam Pavel a Silas na své cest? dorazili, byla Tesalonika. V Tesalonice m?li svou synagógu Židé. A Pavel a Silas šli tak jako jinde nejd?íve práv? sem.

Brali vážn? p?íb?hy Písem - o praotcích, Mojžíšovi, pomazaných - králích, prorocích, které se v synagoze ?etly a ?tou. V?d?li, tohle nem?žeme p?esko?it. Ale také v??ili - Vzk?íšený Pán otevírá sílu a nad?ji t?ch starých p?íb?h? nejen pro Židy, ale pro všechny. Také pro pohany.

Pavel pak jako host t?i soboty po sob? ?etl v synagóze z bible. P?ed?ítal o Božích služebnících, kte?í hodn? trp?li, byli odmítáni. Vzpomenete t?eba na Josefa, jak ho brat?i zavrhli - a co nakonec pro pohany i pro n? vykonal? Tudy vede Boží cesta v Písmech. A takovýmhle pravým Božím služebníkem - trpícím - a p?ece vít?zným - je Ježíš, ?íkal Pavel. Je Božím služebníkem - práv? podle t?ch Písem, kterým spole?n? v??íme. V n? m ta pravá Boží cesta pokračuje - a otevírá se te? i pro pohany.

Pavel vykládal velmi poutav?, a? mluvil o trpících služebnících nebo o Ježíši Kristu. Otvíral Písma - jejich p?íb?hy p?estaly být uzav?eným, nedostupným tajemstvím. Najednou z nich mluvila blízkost Boží - blízkost nad?je a záchrany. N?kte?í tím byli velmi osloveni. P?emýšleli o tom, zvažovali to a nakonec se rozhodli k Pavlovi a Silasovi p?ipojit. Jinými slovy: p?ijali k?es?anskou víru. Byli mezi nimi n?kte?í z Žid?, také mnozí ?ekové a dokonce i nemálo žen z významných rodin.

III. HN?V ODP?RC? ROSTE

Mnozí z poslucha?? však s Pavlem a s jeho výkladem nesouhlasili a zlobili se na n?j ?ím dál víc. Nejde hledat klí? k Bohu v p?íb?zích t?ch, kdo trp?li! Kdo neusp?li a ztroskotali! To je špatn?! Nejde spojovat Hospodina s n?jakými ztroskotanci! To jsme nikdy neslyšeli! Musíš vykládat, jak David porazil Goliáše a slavn? kraloval! Nebo o slavném Šalomounov? království! Nebo o tom, že jen my jsme ti správn? v??ící!

A když je Pavel neposlechl, nadávali ješt? víc: Ruší správný výklad Písma! My ho známe, on ne!, ozývali se stále hlasit?ji.

Hněv, zloba a závist je naplňovaly čím dál víc. Nestalo však jen u hněvu a závisti. Fanatičtí odpůrci se pokusili Pavla osočit veřejně. Domluvili se s několika nepřáteli, všehoschopnými lidmi z ulice a s jejich pomocí vyvolali srovnání davu. Celé město bylo vzrušeno, lidé napjatě očekávali, co se z toho vyvine.

IV. JÁSON JE OBŽALOVÁN

Kde však Pavel se Silasem jsou? Nepřátelé předpokládali, že se skrývají u Jásona, který Pavlovým posluchačům otevřel své dům. A tak rozlíčený dav zamířil k Jásonovi. Když tam nenašli Pavla a Silase, chytili alespoň Jásona a několik dalších křesťanů a vlekli je na městský úřad. A takhle je u římských úředníků obvinili: „Narušili veřejný pořádek! Nedodržují platná nařízení!“ Jak tam tak stáli a skandovali různá hesla, každý si nějak přisazoval: „Pobouřili celý svět! Porušují císařova nařízení! Říkají, že pravým králem není císař, ale Ježíš!“

To bylo zlé obvinění. A úředníky náramně vyděsilo. Rozhodli se, že Jásona a další lidi pro jistotu zatknou a uvězní. Propustili je, až když Jáson a ostatní zaplatili mnoho peněz jako záruku. Ještě že na to Jáson měl. Pak se situace trochu uklidnila.

III. OTEVŘENOST POSLUCHAČŮ V BEROJI

Bylo jasné, že Pavlovi a Silasovi jde v Tesalonice o život. Bude lepší, když město opustí. Bratři z nového Tesalonického sboru se s nimi rozloučili a ještě v noci je vypravili na cestu do sousedního města, do Beroje.

Když tam přicestovali, šli nejdříve podobně jako v Tesalonice do synagógy. Možná se ptáte, proč? Ale Pavlovi záleželo na tom, aby se potkal s těmi, kteří toužili po bibli jako on. I tady začal s přibýháním o trpících služebnících - a srovnával je s přibýháním o Ježíši. Ale zdejší židé byli mnohem přístupnější. O tom, co je správné, se nerozhodovali jen podle toho, jak byli zvyklí, či jak to cítili. Pravidelně zkoumali v Písmu, jestli je to tak, jak jim Pavel říká. Každý den otevírali bibli, srovnávali její text s Pavlovým kázáním. Tak objevovali - tudy vede Boží cesta v Písmech! A s radostným překvapením pak přijali i Pavlovy přibýhání o Ježíši. I on je ten pravý služebník Hospodínů! V něm ta pravá Boží cesta pokračuje! Byli mezi nimi židé i pohané, obyčejní lidé i vznešení mužové i ženy.

Po čase se však o Pavlově působení v Beroji dozvěděli i Pavlovi odpůrci z Tesaloniky. Jejich zloba proti Pavlovi byla tak velká, že se vypravili i do Beroje a také tam začali lidi pobuřovat. Protože byl jejich hněv namířen hlavně proti Pavlovi, křesťané rozhodli, ať Pavel raději z města odejde a ve své práci pokračuje na jiném místě. U nich ať zůstane jen Silas a Timoteus, ti se k Pavlovi připojí později. Tak se také stalo.

IV. KUDY VEDE BOŽÍ CESTA

Spolu s Pavlem, Lukášem a s Teofilem víme, že Boží cesta v Písmu vede právě přes přibýhání pronásledovaných, odmítaných, trpících svůdků. A Vzkříšený Pán tuhle cestu otevírá jako cestu zácrany a naděje. Nejen pro ty, kdo už vědí, ale pro každého, kdo se nechá oslovit. Na těch dvou místech vidíme: Jedna bible, jeden apoštol - ale tak různé příběhy...

I dnes lidé různě reagují na slova o víře, o Bohu, o Ježíši Kristu. Někdo je ve rychle odmítne, druhý je otevřenější, začte se do bible a přemýšlí o tom, co v ní je a co slyší od nás křesťanů.

Něco však bylo oběma místům společné. Víte co? Tam i tam se našli lidé, kteří se z otevřené bible radovali. Uvědomili, že ji pro ně otevírá Vzkříšený Pán. Děkovali mu, společně objevovali sílu přibýhání o trpících

služebnících a Ježíši - a spolu s dalšími tvořili společenství církve. A protože sílu víry objevili s trpícími a vyháňanými služebníky Božími, vydrželi i pomluvy a projevy nenávisti. Tak vznikly a žily sbory v Tesalonice a Beroji.

MODLITBA

Vzkříšený Pane, děkujeme za každého, jehož vyprávění otevře svět Písma a pozve do tvé blízkosti. Děkujeme, že si evangelium našlo cestu z Tesaloniky až k nám. Prosíme, dávej nám otevřenost a posiluj naši víru. Probouzej v nás touhu potkat příběhy bible a její svědectví jako knihu otevřenou. Amen.

10. náměty k rozhovoru

- víte, kde stojí nejbližší synagoga? Byli jste tam, viděli schránku na Tóru? Schází se tu někdo? (Pro? ne?)
- víte, co nás spojuje s Židy? A co rozděluje? Je to na překážku vzájemnému soužití?
- víte, kdo to je fanatik? Jak se projevuje fanatismus u křesťanů?
- víte, že se lidé dostávali do vězení za to, že byli jiného přesvědčení než soudcové a vládci jejich zemí?
- může vyznání, že Kristus je pravý král, dnes někoho ohrozit? Vládu - presidenta - představitele církve - úředníky na místním úřadě - starostu - ředitele školy? Znepokojuje spíš toho, kdo se snaží o spravedlnost, nebo toho, kdo zneužívá své postavení?
- jak se chovají ti, kteří považují Ježíše Nazaretského za pravého krále? Má to dopad na výše zmíněné lidi? Má to vliv třeba na redaktory, režiséry, sportovce? Touží po vítězství nebo chtějí hrát férově?
- víte, co znamená slovo militantní?
- myslíte si, že apoštol všude, kam přijde, vyvolá rozruch a nepokoje, nebo se najdou i místa, kde všechno půjde v pohodě?
- chtěli byste, aby ve vašem městě vyvolávalo evangelium nepokoje? Nebylo by to zajímavější? Přijela by televize, farář by byl slavný...

11. A ještě se ohlédněte...

Představte si teď vaše město, jeho obyvatele, váš sbor, skupinu dětí. Jak se u vás mluví o starozákonní zvěsti? A je tady potřeba spíš vyvolat nepokoj, nebo hledět, aby všechno probíhalo v pohodě?

Odkaz na pracovní list

[21 Pobudíme celý svět](#)

Odkaz na píseň

[Z přetřásného kříže, který nesl Pán](#)

[Jďte po všem světě \(BTS86\)](#)

[Pr?ijď? jiz?, pr?ijď?, Duchu stvor?iteli, Duchu smí?ení](#)

[Aj, Pán kraluje, božskou ?est maje](#)

[M?j Pán všechny svolá ráno, až se rozední](#)

[V nebi je tr?n \(SV360\)](#)

[Volný jsem \(SV375\)](#)

[Má duše Boha velebí, chválu vzdává](#)

[Pán B?h je síla má \(BTS42\)](#)

[Svobodu nám dá \(SV317\)](#)

Cílová skupina

[Školní](#)

Katechetické cykly

[Pozvání na cestu - Skutky](#)

Biblický odkaz (kat)

[Skutky 17,1–15](#)